

೯. ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳ ಮುದ್ರಣ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶನ

ಸಿದ್ಧಾಂತಗ್ರಂಥಗಳು ಅಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಬಂದುದೂ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕಥೆ ; ಶ್ರಾವಕರಿಗೆ ಸಿದ್ಧಾಂತಗ್ರಂಥಗಳ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ, ಅದರ ಅಧಿಕಾರ ಮುನಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ, ಇವುಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸಿ ಪ್ರಕಾಶ ಪಡಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅವು ಯಾರೆಂದರವರ ಕೈಗೆ ಬಿದ್ದು ಅವುಗಳ ಪಾವಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೊಂದಿದ್ದ ಒಂದು ವರ್ಗವಿದ್ದಿತು. ಇದರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಶ್ರಾವಕರಿಗೆ ಸಿದ್ಧಾಂತಗ್ರಂಥಗಳ ಅಧ್ಯಯನದ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನಿರಾಧಾರ ಎಂಬುದಲ್ಲದೆ ಈ ಮಹೋನ್ನತ ಕೃತಿಗಳ್ ಅಧ್ಯಯನ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ನಡೆದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ತತ್ವ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು, ಅವುಗಳ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಲೋಕ ಕಾಣುವಂತಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಚಿಂತನೆ ಹೊಂದಿದ್ದುದು ಮತ್ತೊಂದು ವರ್ಗ, ಈ ಎರಡನೆಯ ಬರ್ಗಕ್ಕೆ ಬಹುಮತ ದೊರೆತು ಮುದ್ರಣ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶನಕ್ಕೆ ದಾರಿಯಾದಂತಾಯಿತು. ಧವಲಾಸಹಿತ ಷಟ್ ಖಂಡಾಗಮ ಮತ್ತು ಜಯಧವಲಾಸಹಿತ ಕಸಾಯಪಾಹುಡ ಸಿದ್ಧಾಂತಗ್ರಂಥಗಳು ದೇವನಾಗರೀ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಲಿಪಿಗೊಂಡು ಮೂಡುಬಿದರೆಯಿಂದ ಹೊರಬಿದ್ದು ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಗ್ರಂಥ ಭಂಡಾರಗಳನ್ನು ಸೇರಿದ ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಹಿಂದೆ ವಿವರಿಸಿದೆ. ಇವುಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಮುದ್ರಣ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶನಕ್ಕಾಗಿ ಸಂಪಾದನ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸುವುದು ಅಷ್ಟೇನೂ ಸುಲಭದ ಕಾರ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ಪರಿಣತಮತಿಗಳೂ, ಆಧುನಿಕ ಸಂಶೋಧನ ವಿಧಾನ ವಿಜ್ಞರೂ, ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಅಚಲ ನಿಷ್ಠೆ ಹೊಂದಿದವರೂ, ಆದ ಪ್ರಾಜ್ಞ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಿತು. ಈ ಎಂತುಹುವಾದ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ಪೂರೆಯಿಸುವ ಮಹಾನ್ ಪುಣ್ಯಾತಿಶಯದ ಧೀಮಂತಿಕೆ ಮತ್ತು ಶ್ರದ್ಧೆ ಹೊಂದಿದ್ದವರು, ಅಮರಾವತಿಯ ಕಿಂಗ್ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಅಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದ, ಹೀರಾಲಾಲ್ ಜೈನ್, ಎಂ.ಎ.ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ. ಅವರು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ

ಪ್ರಕಾಶನದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗಿದ್ದ ಅಭಿಲಾಷೆಯನ್ನು ಅವರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಿದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವತ್ತಾಗುವುದು.

ಯಾದೃಶೀ ಭಾವನಾ ಯಸ್ಯ ಸಿದ್ಧಿಭವತಿ ತಾದೃಶೀ

“ಮೂಡುಬಿದರೆಯ ಧವಲಾದಿ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ನಾನು ನನ್ನ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದಲೂ ಕೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಅವರಾವತೀ ನಗರದ ಧರ್ಮಾನುರಾಗೀ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪನ್ನಾಲಾಲ್ ಜಿಯವರು ಧವಲಾ ಮತ್ತು ಜಯಧವಲಗಳ ಪ್ರತಿಲಿಪಿ ಮಾಡಿಸಿ ಇಲ್ಲಿನ ಜೈನ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ವಿರಾಜಮಾನಗೊಳಿಸಿದ ಅನಂತರವೇ ನನಗೆ ಅವುಗಳ ದರ್ಶನ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದುದು. ಈಗ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿನ ಈ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ತರುವ ಸುಅವಸರವು ದಿರಕುವುದೆಂಬ ಆಶೆಯು ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಒಳಗೊಳಗೇ ಅಂಕುರಿಸಿತು.”

ಸಿದ್ಧಾಂತಗ್ರಂಥಗಳ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಹಣದ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಿತೆಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೊಬ್ಬ ಧರ್ಮಾಭಿಮಾನಿ ಶ್ರೀಮಂತರ ಕೊಡುಗೆಯ ಆಲಂಬನದಿಂದ ಇದು ಆರಂಭವಾಘಬೇಕಾಗಿದ್ದಿತು. ಸನ್ ೧೯೩೩ರ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಮಾಹೆಯಲ್ಲಿ ಇಟಾಸಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ದಿಗಂಬರ ಜೈನ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜಮುನಾ ಪ್ರಸಾದ್ ಜಿ ಸಬ್ ಜಡ್ಜ್ ಅವರ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಭೇಲಸ ನಿವಾಸಿ ಸೇತ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀಚಂದ್ ಜೀ ಅವರು ಸಾಹಿತ್ಯೋದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ೧೦,೦೦೦ ರೂ. ಗಳ ದಾನವಿತ್ತರು. ಈ ದ್ರವ್ಯದ ವಿನಿಯೋಗ ವಿಧಿ ವಿಧಾನಗಳಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಟ್ರಸ್ಟ್ ರಚನೆ ಮಾಡಿ, ಅದರ ಉಪಯೋಗದಿಂದ ಶ್ರೀ ಧವಲಾದಿ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳ ಸಂಶೋಧನ, ಮುದ್ರಣ ಪ್ರಕಾಶನಾದಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡುವ ನಿರ್ಣಯ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಹಲವೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುರಕ್ಷಿತವಿದ್ದ ಸಿದ್ಧಾಂತಗ್ರಂಥ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶನಕ್ಕಾಗಿ ಪಡೆಯುವುದು ಬಹು ದುಸ್ತರವಾಯಿತು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ‘ಈ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶ ಪಡಿಸಬೇಕು’ ಎಂಬಷ್ಟರ ಮಾಧಿನಿಂದಲೇ ಧಾರ್ಮಿಕ ಜನರು ನ್ಡಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಿಂಘೇಕ ಪನ್ನಾಲಾಲ್ ಜೀಯವರು ಮತ್ತು ಅಂರಾವತೀ ಪಂಚಾಯತರು ಸಾಹಸಪೂರ್ವಕ ತಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಪ್ರತಿಗಳ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿ ಇತ್ತರು.

ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಲೋಪದೋಷಗಳಿಲ್ಲದಂತೆ ಸಂಪಾದನ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದಿತು. ಇದು ಅಪಾರ ಶ್ರಮದಾಯಕವಾದ ಕೆಲಸವಾಫಿ ಪರಿಣಮಿಸಿತು. ಅನೇಕ ಹೆಸರಾಂತ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಸಲಹೆ ಸಹಕಾರ ಪಡೆದು, ಅಚ್ಚಾದ ಗ್ರಂಥ ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಹಭಾಗಿಗಳಾದ ವಿದ್ವಾಂಸರೆಲ್ಲರ ಹೆಸರುಗಳ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಿಯೇ ಇದೆ. ಗ್ರಂಥಸಂಪಾದನೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಪ್ರೊ. ಹೀರಾಲಾಲ್ ಜೈನ್ ರವರು ಪ್ರಧಾನ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ, ಪ್ರೊ. ಚಂದ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಮತ್ತು ಪಂ. ಹೀರಾಲಾಲ್ ಸಿದ್ಧಾಂತಶಾಸ್ತ್ರಿ ನ್ಯಾಯತೀರ್ಥ ಅವರುಗಳು ಸಹಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ಹಾಗೂ ಪಂ. ದೇವಜೀನಂದನ ಸಿದ್ಧಾಂತಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಮತ್ತು ಡಾ.ಎ. ಎನ್. ಉದಾಧೈಯವರು ಸಂಶೋಧನ ಸಹಾಯಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿ, ಶ್ರೀಮಂತ ಸೇತ್ ಲಕ್ಷ್ಮೀಚಂದ್ರ ಶಿತಾಬರಾಯ್ ಜೈನ್ ಸಾಹಿತ್ಯೋದ್ಧಾರಕ ಫಂಡ್ ಕಾರ್ಯಾಲಯ, ಅಮರಾವತಿ(ಚಿರಾಕ್) ಸಂಸ್ಥೆ ಪ್ರಕಾಶಕತ್ವದಲ್ಲಿ ಸನ್ ೧೯೩೯ರಲ್ಲಿ, ವೀರಸೇನಾಚಾರ್ಯ ವಿರಚಿತ ಧವಲಾಟೀಕಾ ಸಮನ್ವಿತ ಷಟ್ ಖಂಡಾಗಮ ಪ್ರಥಮಖಂಡ ಜೀವಸ್ಥಾನದ ಸತ್ಪರೂ ಪಣಾ ೧, ಹಿಂದೀ ಭಾಷಾನುವಾದ-ತುಲನಾತ್ಮಕ ಟಿಪ್ಪಣಿ, ಪ್ರಸ್ತಾವನಾ, ಅನೇಕ ಪರಿಶಿಷ್ಟಗಳೊಡನೆ ಸಂಪಾದಿತವಾಗಿ (೯೬+೪೧೦+೩೦ ಪುಟಗಳುಳ್ಳದ್ದಾದ) ಪ್ರಥಮ ಗ್ರಂಥವು ೧೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಾಭಿಮಾನಿಗಳ, ಶ್ರದ್ಧಾವಂತರ, ವಿದ್ವಾಂಸರ ಜಿಜ್ಞಾಸುಗಳ ಹಸ್ತಭೂಷಣವಾಯಿತು.

ಈ ಗ್ರಂಥದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯನ್ನು ಸಮಾಪನೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಪ್ರೊ. ಹೀರಾಲಾಲ್ ಜೈನ್ ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ಮಾತು ಅತ್ಯಂತ ಬೋಧಪ್ರದವಾಗಿದೆಯಾಗಿ ಅದನ್ನು (ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದದಲ್ಲಿ) ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗುವುದು-

“ಈ ವಕ್ತವ್ಯದ ಸಮಾಪನ ಮಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೃದಯದ ಪಾವಿತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ದೃಢತೆಗಾಗಿ, ತೀರ್ಥಂಕರ ಭಗವಾನ್ ಮಹಾವೀರಸ್ವಾಮಿ ಹಾಗೂ ಯಾರ ಪ್ರಸಾದ ಲವದಿಂದ ನಮಗೆ ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸಂಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತೋ ಆ, ಧರಸೇನ, ಪುಷ್ಪದಂತ ಮತ್ತು ಭೂತಬಲಿ ಪರ್ಯಂತದ ಆಚಾರ್ಯ ಪರಂಪರೆಯತ್ತ ನಮ್ಮ ಧ್ಯಾನವು ಮತ್ತೆ ಹೋಗುವುದು-

ತೀರ್ಥಂಕರ ಮತ್ತು ಕೇವಲಿಗಳ್ ವಿಶ್ವವ್ಯಾಪೀ ಜ್ಞಾನವು ದ್ವಾದಶಾಂಗ ಸಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಿತವಾಗಿದ್ದು ಅದರ ನೇರ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರುವ ಕೇವಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಧವಲ ಮತ್ತು ಜಯಧವಲ ಮತ್ತು ಮಹಾಧವಲಗಳಲ್ಲಿ ನಿಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ದಿಗಂಬರ ಪಂಥದ ಮಾನ್ಯತೆಯನುಗುಣವಾಘಿ ಮಿಕ್ಕಲ್ಲ ದ್ವಾದಶಾಂಗ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಕಾಲಧ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಎಷ್ಟು ಉಳಿದಿರುವುದೋ ಅದೂ ಕೂಡ ವಿಷಯ ಮತ್ತು ರಚನೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಿಮಾಚಲದಂತೆ ವಿಶಾಲ ಮಹೋದಧಿಯಂತೆ ಗಂಭೀರ (ಆಳ)ವಾದುದಾಗಿದೆ. ಅದರ ವಿವೇಚನೆಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು ನೋಡುವಾಘ ನಮ್ಮಂತಹ ಅಲ್ಪಜ್ಞಾನಿಗಳ ಬುದ್ಧಿಯು ಭ್ರಮಣೆಗೊಳಗಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೂ ಎಂತಹ ಮಹಾನ್ ವಿದ್ವಾಂಸನಾಗಿದ್ದರೂ ಸರಿಯೆ ಅವನ ಗರ್ವವು ಭಗ್ನವಾಗುವುದು. ನಾವು ಇಂತಹ ಉನ್ನತ ಮತ್ತು ವಿಶಾಲವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿಯ ಉತ್ತರಾಧಿ ಕಾರಿಯಾಗಿರವುಂಟು ನಮ್ಮ ಮಹಾನ್ ಗೌರವವಾಗಿದೆ.

ಈ ಗೌರವದ ವಸ್ತುವಿನ ಒಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಪ್ರತುತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಪಾಠಕರು ಪ್ರಸನ್ನರಾಗುವರು. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ನಮಗಾಗಿರುವ ಅನುಭವದಿಂದ ನಮ್ಮ ಹೃದಯವು ಒಳಗೊಳಗೇ ಕ್ಷುಣ್ಣತೆ ಮತ್ತು ವಿಷಾದದಿಂದ ರೋದನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಿರುವ ಅಪಾರವಾದ ಜ್ಞಾನನಿಧಿಯ ಉಪಯೋಗವು ಕಳೆದ ಅನೇಕ ಶತಮಾನಗಳ ಕಾಲ ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಕಾರಣ, ಇದರ ಏಕಮಾತ್ರ ಪ್ರತಿಯು ಹೇಗೋ ಬೀಗಮುದ್ರೆಯೊಳಗೆ ಸೇರಿ ಹೋಗಿ, ಅಧ್ಯಯನದ ವಸ್ತುವಾಗದೆ ಪೂಜೆಯ ವಸ್ತುವಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಇಂತಹ ವಿಶಾಲ ಸಂಪತ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದೂ ನಾವು ದರಿದ್ರರಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾದುದಾಗಿ ದುಃಖವು ಇದರ ಸಂಶೋಧನೆ ನಡೆಸುವಾಘ ಉಂಟಾಯಿತು. ಸಂಶೋಧನೆಗಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಪ್ರತಿಗಳು ತ್ವರಿತವಾಘಿದ್ದಲ್ಲದೆ ತಪ್ಪುಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ್ದವು. ಅವುಗಳ ಒಂದೊಂದು ಶಬ್ದಗಳ ಸಂಶೋಧನೆಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಮಾನಸಿಕ ವ್ಯಾಯಾಮ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಎರಡು ಘಂಟೆವರೆಗೆ ಕುಳಿತು ನಮ್ಮ ರಕ್ತವನ್ನು ಶೋಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ ತಿಳಿಸಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ನಮ್ಮ ಸಂಶೋಧನೆಯು ಹದಿನಾರಾಮೆಯಷ್ಟು

ಆಚಾರ್ಯರಚಿತವಾದ ಶಬ್ದವೇ ಆಗಿದೆಯೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸ ನಮಗಿಲ್ಲ.ಮೂಡುಬಿದರೆಯ ಆದರ್ಶ ಪ್ರತಿಗಳ
 ಮೇಲೆ ದೃಷ್ಟಿಪಾತ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಸಂಭವನೀಯವಾಗಿ ಆ ಕಠಿಣಸ್ಥಳ ನಿರ್ಣಯವು ನಿರ್ವಿವಾದ
 ರೀತಿಯಿಂದಾಗಬಹುದಿದ್ದಿತು. ಈ ಸಂಶೋಧನೆಯ ಮಂದಗತಿಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಈ ಗ್ರಂಥಗಳ
 ಉದ್ಧರಣಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ವೆಚ್ಚವಾಗಬಹುದೆಂಬುದು ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ರಾಜಾನ್ಯತಿಕ ವಿಪ್ಲವದ
 ಕಾರಣದಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ವಾರ್ಷಗಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಪತ್ತಿಯು ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೂದಿಯಾಗಿ
 ಬಿಡಬಹುದು, ದೈವದ ರಷ್ಯಣೆ ಮಾತು ಬೇಡ. ಒಂದೊಮ್ಮೆ ಇಂತಹ ಸಂಕಟವು ಇಲ್ಲಿ
 ಉಂಟಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ದ್ವಾದಶಾಂಗ ವಾಣಿಯ ಅವಶಿಷ್ಟರೂಪವು ಮಾತೆಲ್ಲಿರಲು ಸಾಧ-ಇಬ್ನ್, ಚೀನ
 ಮುಂತಾದ ದೇಶಗಳ ಉದಾಹರಣೆಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿವೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಮೂರ್ತಿಗಳು ಭಗ್ನವಾದಲ್ಲಿ
 ಹೊಸಮೂರ್ತಿಗಳ ಪ್ರಾತಿಷ್ಠಾಪನೆಯಾಗಬಹುದು, ಪುರಾತನ ಬಸದಿಗಳು ಜೀರ್ಣಾವಾಗಿ
 ಬಿದ್ದುಹೋದಲ್ಲಿ ಹೊಸದನ್ನು ಯಾವಾಗಲಾಗಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಬಹುದು, ಧರ್ಮಾನುಯಾಯಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ
 ಕಡಿಮೆಯಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರದ ಮೂಲಕ ವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ
 ಗ್ರಂಥಿತವಾಗಿರುವ ಪ್ರಚೀನ ಆಚಾರ್ಯರ ಶಬ್ದಗಳು ಒಮ್ಮೆ ನಷ್ಟವಾದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳ ಪುನರುದ್ಧಾರ
 ಸರ್ವಥಾ ಅಸಂಭವವಾದುದಾಗಿದೆ. ಲಕ್ಷಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಿಂದಾರೂಸರಿಯೆ, ದ್ವಾದಶಾಂಗ
 ಶ್ರುತದ ಉದ್ಧಾರ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತೆ? ಸರ್ವಥಾ ಇಲ್ಲ, ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿಯೇ
 ಸಜೀವವಾದ ದೇಶ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಸಮಾಜವು,ತನ್ನ ಪೂರ್ವಕಾಲೀನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಂದೊಂದು
 ತುಂಡನ್ನೂ ತನ್ನ ಸಮಸ್ತ ಶಕ್ತಿಯ ಉಪಯೋಗದ ಪೂರ್ವಕ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತವೆ. ಈದಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ರಕ್ಷಣೆಯ
 ಏಕೈಕ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಸಹಸ್ರ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚುಹಾಕಿಸಿ, ಎಲ್ಲೆಡೆಗೆ
 ಪ್ರಸಾರಣಗೊಳಿಸುವುದು, ಹೀಗಾದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾದರೊಂದೆಡೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಗ್ರಂಥಪ್ರತಿ
 ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು. ಇದರ ಹಿರತಾಗಿ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜ್ಞಾನದ ಇಂತಹ ಉತ್ತಮ
 ನಿಧಿಯ ಸಂಗ್ರಹಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಇಷ್ಟೊಂದು ಉದಾಶೀನರಾಗಿದ್ದೇವೆ, ಅವುಗಳ ಸರ್ವಥಾವಿನಾಶದ
 ಆಶಂಕೆ ಹೊದಿಯೂ ಮೂಕವಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಶ್ರುತಭಕ್ತಿಯ ಅತ್ಯಂತ ಬುದ್ಧಿಹೀನ
 ಸ್ವರೂಪವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಸಮಸ್ತ ಜೈನ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ವಿಚಾರಾರ್ಹವಾಗಿದೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ

ಔದಾಶೀನ್ಯವು ಮಾರಕವಾಗಿದೆ. ಹೃದಯದ ಈ ಉದ್ಗಾರವನ್ನು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸುತ್ತ ಈ ಪ್ರಾಕೃಥನವನ್ನು ಸಮಾಪ್ತಗೊಳಿಸಿ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಪಾಠಕರ ಹಸ್ತಗಳಲ್ಲಿರಿಸುತ್ತೇನೆ."

ಧವಲಾ ಪುಸ್ತಕ ೧ ರ ಪ್ರಾಕೃಥನದಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಸಂಪಾದನಕಾರ್ಯ ನಡೆದಿದ್ದಾಗ ಶುದ್ಧಾಶುದ್ಧತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂದೇಹವೇರ್ಪಟ್ಟ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಲ ಪ್ರತಿಯೊಡನೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಲೋಸುಗ ಮೂಡುಬಿದರೆಯ ಪಂಚರು ಅನುಮತಿ ಕೊಡದಿದ್ದುದಕ್ಕಾಗಿ, ಮಾನ್ಯ ಸಂಪಾದಕರು ತೀವ್ರ ವಿಷಾದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಿದೆ. ಇದೇ ಧವಲಾಪುಸ್ತಕ ೨ ರ ಪ್ರಾಕೃಥನ ಬರೆಯುವ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿದ್ದಿತು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಂಪಾದಕರು ಹೀಳಿರುವ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯದ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ಮುಂದೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

"ನಾವು ಮೂಡುಬಿದರೆ ಮಠಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ಇತ್ತ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು (ವಿಮಾನ?) ಪಾಲಕಿಯಲ್ಲಿರಿಸಿ ಮೆರವಣಿಗೆ ನಡೆಸಿ ಸಭಾಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಶ್ರುತಪೂಜೆ ನಡೆಸಿದರು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮಿಲಿತರಾಗಿದ್ದ ಸಜ್ಜನ ಪ್ರಮುಖರು ಮತ್ತು ವಿದ್ವಾಂಸರು ನಮ್ಮ ಸಂಶೋಧನೆ, ಸಂಪಾದನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಪಾರ ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡಿದರು. ಇಷ್ಟಲ್ಲದೆ, ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವ ಸಂಪಾದನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಮೂಲಪ್ರತಿಗಳೊಡನೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಾವರಣಿಯ ಕರ್ಮದ ಬಾಂಧವಾಗುವುದೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯು ಮೂಡುಬಿದರೆಯ ಮಠದ ಭಟ್ಟಾರಕ ಶ್ರೀ ಚಾರುಕೀರ್ತಿಯವರಾ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿಯೆ ನಡೆದಿದೆ. ಇದು ನಮಗೆ ಅಪಾರ ಹರ್ಷ ಮತ್ತು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ."

ಧವಲಾ ಸಹಿತ ಷಟ್ ಖಂಡಾಗಮವು ಹಿಂದೀ ಅನುವಾದ ಸಹಿತ ಹದಿನಾರು ಗ್ರಂಥ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಿದೆ. ಮೂಡುಬಿದರೆಯ ಪೂಜ್ಯ ಭಟ್ಟಾರಕರು ಮತ್ತು ಪಂಚರು, ತಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಮೂಲ ಪ್ರತಿಯೊಡನೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿ ಶುದ್ಧಾಶುದ್ಧತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಣಯಿಸಲು ಔದಾರ್ಯ ಭಾವದಿಂದ, ಸ್ವಸಂತುಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅನುಮತಿ ಇತ್ತ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಈ ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಪ್ರೊ. ಹೀರಾಲಾಲ್ ಜೈನ್ ಅವರ ಮಾತಿನಿಂದ ತಿಳಿದದ್ದಾಗಿದೆ.

ಸಿದ್ದಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪ್ರತಿಲಿಪಿ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಲೋಕನಾಥ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿದ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಮೂಡುಬಿದರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮೂಲ ಪ್ರತಿಗಳೊಡನೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಮಹನೀಯರಿಂದಾದ ಅನುಪಮ ಸಹಯೋಗವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಪ್ರೊ. ಹಿರಾಲಾಲ್ ಜೈನ್ ಅವರು ಪ್ರಶಂಸಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಸಿದ್ದಾಂತಗ್ರಂಥಗಳು ಲೋಪದೋಷಗಳಿಲ್ಲದೆ ಶುದ್ಧತೆಯೊಡನೆ ಪ್ರಕಾಶ ಕಾಣುವಲ್ಲಿ ಈ ಮಹನೀಯರಿಂದಾಗಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಅಭಿನಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಸಾಯಪಾಹುಡವು (ಚೂರ್ಣಸೂತ್ರ ಮತ್ತು ಜಯಧವಲಾ ಸಾಹಿತವಾಗಿ) ಮೂಡುಬಿದರೆ ಶ್ರುತಭಾಂಡಾರದ ಮೂಲ ತಾಡಪತ್ರ ಪ್ರತಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿಲಿಪಿಗೊಂಡ ನಕಲು ಪ್ರತಿಗಳು ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಾಜಮಾನವಾದ ಬಗೆಯನ್ನು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದೆ.

ಈ ಸಿದ್ದಾಂತದ ಪೆಜ್ಜದೋಸ್ಸಾವಿಹಾತ್ತೀಸಮಾಪ್ತಿ ಪರ್ಯಂತದ ಪ್ರಥಮ ಭಾಗವು ೧೯೪೪ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಭಾ. ದಿ. ಜೈನಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯ ಪ್ರಥಮ ಪುಷ್ಪ, ಪ್ರಥಮ ದಲವಾಗಿ ಭಾ. ದಿ. ಜೈನಸಂಘ, ಚೌರಾಸೀ-ಮಥುರಾದಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿತವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಸಂಪಾದನ ಕಾರ್ಯವು ಪಂ. ಪೂಲಚಂದ್ರ ಸಿದ್ದಾಂತ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಭೂ. ಪೂ. ಸಹಸಂಪಾದಕ ಧವಲಾ, ಪಂ. ಮಹೇಂದ್ರ ಕುಮಾರ್, ನ್ಯಾಯಾಚಾರ್ಯ, ಜೈನ ಪ್ರಾಚೀನ ನ್ಯಾ. ತೀ., ನ್ಯಾಯಾಧ್ಯಾಪಕ, ಸ್ಯಾಡ್ವಾದ ವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕಾಶೀ ಮತ್ತು ಪಂ. ಕೈಲಾಶಚಂದ್ರ ಸಿದ್ದಾಂತ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ನ್ಯಾಯತೀರ್ಥ, ಪ್ರಧಾನಾಧ್ಯಾಪಕ, ಸ್ಯಾಡ್ವಾದ ವಿದ್ಯಾಲಯ, ಕಾಶೀ- ಈ ಮೂವರು ಪಾಂಡಿತೋತ್ತಮರ ಸಹಯೋಗ ಪೂರ್ವಕ ನಡೆಯಿತು.

ಪಂ. ಹಿರಾಲಾಲ್ ಜೈನ ಸಿದ್ದಾಂತ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ, ಚೂರ್ಣ ಸೂತ್ರ ಸಮನ್ವಿತವಾದ ಕಸಾಯಪಾಹುಡಸುತ್ತವನ್ನು ಹಿಂದೀ ಅನುವಾದ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯೊಡನೆ ಶ್ರೀ ವೀರಶಾಸನ ಸಂಘ ಗ್ರಂಥಮಾಲಾದಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕಸಾಯ ಪಾಹುಡವು ಚೂರ್ಣವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ಜಾಯಾಧವಲಾಸಹಿತ ಟೀಕೆ ಮತ್ತು ಹಿಂದೀ ಅನುವಾದ ಡೊಡನೆ ಹದಿನೈದು ಗ್ರಂಥ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಗೊಂಡಿದೆ. ಮಹಾಬಂಧ (ಮದಾಧವಲಾ) ಪ್ರಕಾಶನ

(ಮಹಾಬಂಧ-ವಾಲ್ಮೀಕಿ ೧ರ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಾಧಾರದಿಂದ ಸಂಗ್ರಹ)

ಧವಲ ಮತ್ತು ಜಯಧವಲ ಪ್ರತಿಗಳು, ದೈವನಿಯಾಮಕವಾಗಿಯೇ ಎನ್ನುವಂತೆ, ಮೂಡುಬಿದರೆಯ ಗ್ರಂಥಭಂಡಾರದಿಂದ ಹೊರ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶ ಕಂಡ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಈಗ ತಿಳಿದದ್ದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮಹಾಬಂದ (ಮಹಾಧವಲ)ದ ಬಂಧಮುಕ್ತಿಯ ಕಥೆಯೇ ಬೇರೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಮೂಡುಬಿದರೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಗ್ರಂಥಪ್ರತಿಯ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದ್ದಿತೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮಹಾಬಂಧದ ಮೂಲ ಪ್ರತಿಯು ತಾಡಪತ್ರದ್ದಾಗಿದ್ದು ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಭಾಷೆ ಪ್ರಾಕೃತ. ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಇದರ ಲಿಪಿಯು ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥದ ತಾಡಪತ್ರಗಳ ಒಟ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆ ೨೧೧. ಇದರ ಮೊದಲ ೨೬ ತಾಡಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಲಾಗಿರುವ ಸತ್ ಕರ್ಮಪಂಚಿಕೆ ಇದೆ. (ಇದರ ಗ್ರಂಥ ಸುಮಾರು ೩೨೨೬ ಶ್ಲೋಕ ಪ್ರಮಾಣ). ಮಹಾಬಂಧದ ಪ್ರಾಂಭಿಕ ತಾಡಪತ್ರ ಉಪಲಬ್ಧವಿಲ್ಲ.

ಸಂಪೂರ್ಣ ಗ್ರಂಥದ ೧೪ ಪತ್ರಗಳು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಸರಿಸುಮಾರು ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ಸಹಸ್ರ ಶ್ಲೋಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಗ್ರಂಥ ನಮ್ಮ ದುರ್ಭಾಗ್ಯದಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪತ್ರಗಳು ಮುರಿದು (ತ್ರುಟಿತವಾಗಿ) ಹೋಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ ಸಂಗತಿಗಳು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದಂತಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಮಹಾವೀರ ಭಗವಂತನ ಕಾಲದಾರಭ್ಯ ಋಷಿ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿ ಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಆಗಮಾಂಶವು ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗಿಬಿಡುವುದಲ್ಲಾ ಎಂಬ ಭೀತಿಯಿಂದ ಧರಸೇನ ಸ್ವಾಮಿಯವರು ಪುಷ್ಪದಂತ ಮತ್ತು ಭೂತಬಲಿ ಸ್ವಾಮಿಯವರಿಗೆ ಅಕ್ಷಣೋರಿಯಿಂದ ಬೋಧನೆಮಾಡಿದ್ದ ಮತ್ತು ಇವರಿಂದ ಲಿಪಿಬದ್ಧಗೊಂಡಿದ್ದ ಆಗಮದ ಅಂಶವು ನಮ್ಮ ಅಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಪರಿತಾಪಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. (ಅ. ಟಿ.) ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಆಗಮ ಭಾಗವು ಉಪ್ಪವಾಗಿರುವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿದ ಅಚಾರ್ಯ ಶ್ರೀ ಶಾಂತಿಸಾಗರ ಮಹಾಮುನಿವರ್ಯರ ಪ್ರಶಾಂತ ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಪರಿತಾಪದ ಅಲೆಗಳಿದ್ದುವು. ನಮಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಆಗಮವಾದರೂ ಮುಂದೆ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋಗಬಾರದೆಂಬ ಆಶಯದೊಡನೆ, ಆಗಮವನ್ನು ತಾಮ್ರಪಟದಲ್ಲಿ ಉತ್ ಕೀರ್ಣಗೊಳಿಸಿ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲೋಸುಗ ಯೋಜನೆ

ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಜಿನವಾಣೀ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಕ ಸಂಘದ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿ ಯೋಜಿತಕಾರ್ಯವು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆಯಿತು (ಮಹಾಬಂಧ ಗ್ರಂಥ ೧-ಪ್ರಸ್ತಾವನಾ. ಪು. ೩೨). ಧವಲಾ ಮತ್ತು ಜಯಧವಲ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳು ಮೂಡುಬಿದರೆಯಿಂದ ತಮಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಹೊಂದಿದ ಸಂಗತಿ ಮೂಡುಬಿದರೆ ಪಂಚರಿಗೆ ಮಾನಸಿಕ ಆಘಾತ ಉಂಟುಮಾಡಿದ್ದಿತು. ಮೂಡುಬಿದರೆಯ ಈ ಭವ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿ ಬೇರೆಡೆ ಹೋದುದರಿಂದ ಜೈನ ಶ್ರುತ ಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ಮಾಡುಬಿದರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಕರ್ಷಣೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುವುದೆಂಬ ಆಶಂಕೆ ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯವಾಗಿ ಇದ್ದಿರಬೇಕು. ಪ್ರಾಯಶಃ ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಹಾಧವಲ-ಮಹಾಬಂಧದ ಪ್ರತಿಲಿಪಿ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗದಂತೆ ಆಲೋಚನಾಪೂರ್ಣ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಸಿದ್ಧಾಂತದರ್ಶನ ಪಡೆಯಬೇಕೆನ್ನುವವರು ಮಹಾಬಂಧದ ಬದಲಾಗಿ ಬೇರೆಯದಾದ ಶಾಸ್ತ್ರದ ದರ್ಶನ ಪಡೆದು ಕಾಲ್ಪನಿಕ ಸಂತೋಷ ಪಡೆಯುವಂತಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಹಾಬಂಧದ ನಿಜ ದರ್ಶನ ದೊರೆಯುವುದೇ ಅಸಂಭವವೆನಿಸಿದಾಗ ಅದರ ಪ್ರತಿಲಿಪಿ ಮಾಡಿಸುವುದರ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನೂ ಮಾಡುವಂತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಸೇತ್ ಹೀರಾಚಂದ್ ಜಿಯವರ ಸತ್ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ಮೂಡುಬಿದರೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ಗಂಧ ಭಂಡಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಾಬಂಧದ ದೇವನಾಗರೀ ಪ್ರತಿಲಿಪಿಯನ್ನು ಮೂಡುಬಿದರೆಯ ಪಂ. ಲೋಕನಾಥ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಕಾರ್ಯವು ೧೯೧೮ನೇ ಇಸ್ವಿಯಿಂದ ೧೯೨೨ರ ವರೆಗೆ ನಡೆಯಿತು. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪಂ. ನೇಮಿರಾಜ್ ಅವರು ಇದರ ಕನ್ನಡ ಪ್ರತಿಲಿಪಿಯನ್ನೂ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದರು. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಸುಮಾರು ೨೬ ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಸಿದ್ಧಾಂತಗ್ರಂಥಗಳ ಪ್ರತಿಲಿಪಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸುಮಾರು ೨೦,೦೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚ ತಗುಲಿತು. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಮೂರೂ ಸಿದ್ಧಾಂತಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಡುವ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯಿತಾದರೂ, ಮಹಾಬಂಧವನ್ನು ಬಂಧನದಿಂದ ಮುಕ್ತಮಾಡಿ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ತರುವ ಆಶಯ ಮಾತ್ರ ಜಟಿಲ ಸಮಸ್ಯೆಗೊಳಪಟ್ಟು ಕಗ್ಗಂಟಾಯಿತು.

೧೯೪೦ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರವಣಬೆಳಗುಳದಲ್ಲಿ ಭುವನ ಮೋಹಕ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವದ ಅತಿಶಯವೆನಿಸಿದ ಭಗವಾನ್ ಬಾಹುಬಲಿ ಸ್ವಾಮಿಯ ಶಿಷ್ಯ ಮೂರ್ತಿಗೆ ಮಹಾ ಮಸ್ತಕಾಭಿಷೇಕವು ಮಹತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮಹತ್ತಾದ ವೈಭವ-ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ, ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಾಗರವರ್ಣೇ ಎಂದು ಖ್ಯಾತನಾಮರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮದ ಭಿನವಚಾರುಕೀರ್ತಿ ಭಟ್ಟಾರಕ ಪಟ್ಟಾಚಾರ್ಯರ ಅವಿಸ್ಮರಣೀಯ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಈ ಮಹಾ ಮಸ್ತಕಾಭಿಷೇಕ ಮಹೋತ್ಸವದ ಮೂರ್ವಭಾವಿ ಸಿದ್ಧತೆ ನಡೆದಿದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜೈನಗೇಜೆಟ್ಟಿನ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿ ಮತ್ತು ಅಖಿಲ ಭಾರತ ವರ್ಷೀಯ ದಿಗಂಬರ ಜೈನಸತ್ವ ರಕ್ಷಕ ಸಮಿತಿಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಪಂ. ಸುಮೇರುಚಂದ್ರ ದಿವಾಕರ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ನ್ಯಾಯತೀರ್ಥ, ಬಿ,ಎ, ಎಲ್,ಎಲ್,ಬಿ., ಸಿವನೀ ಅವರು ಜೈನಗೇಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾಮಸ್ತಕಾಭಿಷೇಕದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಷೇಷ ರೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಆಸ್ಥಾನ ಮಹಾವಿದ್ವಾನ್ ಪಂ. ಶಾಂತಿರಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರು ತಮ್ಮ ವಿವೇಕಾಭ್ಯುದಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯವಶರಾಘಿ ಜೈನ ಗೇಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ . ಪಂ. ಸುಮೇರು ಚಂದ್ರ ದಿವಾಕರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ನಡೆಸಿದ್ದ ಪ್ರಚಾರದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಪಂ. ಸುಮೇರು ಚಂದ್ರ ದಿವಾಕರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು ಹೆಸರು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಪ್ರಮುಖರಿಗೆ ಸಸ್ನೇಹ ಪರಿಚಿತವಾಯಿತು. ಈ ಶ್ರೀಯುತರು ಮಸ್ತಕಾಭಿಷೇಕ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಾಗಿದ್ದು ಅದರ ಸಮಾಪನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪೂಜ್ಯ ನೇಮಿಸಾಗರ-ಚಾರುಕೀರ್ತಿ ಭಟ್ಟಾರಕ ಸ್ವಾಮಿಯವರಿಂದ ಪ್ರೀತಿ ತುಂಬಿದ ಪಕ್ಷಫಲಗಳ ಸಹಿತ 'ಫಲೇನ ಫಲಮಾಲಭೇತ' ಎಂಬ ಮಂಗಲವಾಣೀ ಪೂರ್ವಕ ಆಶೀರ್ವಾದ ಪಡೆದು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅತಿಶಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ದರ್ಶನಾರ್ಥ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು, ಮೂಡುಬಿದರೆಯಲ್ಲಿ ಅಪೂರ್ವ-ಅಮೂಲ್ಯ ಕಲಾಪೂರ್ಣ ರತ್ನಮಯ ಜಿನಮೂರ್ತಿಗಳ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ವಯೋವೃದ್ಧ ಶ್ರೀ ನಾಗರಾಜ ಶ್ರೇಷ್ಠಿಯವರೊಡನೆ ಮೈತ್ರಿಪೂರ್ಣ ಸಂದರ್ಶನವಾಯಿತು. ಅವರೊಡನೆ ಮಹಾ ಬಂಧದ ಪ್ರತಿಲಿಪಿ ಮಾಡಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವನ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಅವರು ಶ್ರೀ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರನ್ನು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ರಘುಚಂದ್ರ ಬಲ್ಲಾಳರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆತಂದಲ್ಲಿ ಸರಳವಾಗಿ ಕೆಲಸ

ಕೈಗೊಡುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದರಂತೆ ಮಾನ್ಯ ಪಂ. ಸು. ಚಂ. ದಿವಾಕರರು ಅವರ ಕಿರಿಯ ಸಹೋದರ ಸುಶೀಲ್ ಕುಮಾರ್ ದಿವಾಕರ್ ಬಿ.ಕಾಂ. ಹಾಗೂ ಬ್ರಂ. ಫತೇಹ ಚಂದ್ ಪರವಾರ ಭೂಷಣ- ನಾಗಪುರವಾಲಾ ಅವರ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಧರ್ಮಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರ ವೈಭವ, ಪ್ರಭಾವಪೂರ್ಣ ಪುಣ್ಯವನ್ನು ಕಂಡು ಆನಂದಹೊಂದಿ ಅವರನ್ನು ಅನುನಯಪೂರ್ವಕ ಮೂಡುಬಿದರೆಗೆ ಕರೆದು ತಂದರು. ಇದಾದ ಬಳಿಕ ಶ್ರೀ ರಘುಚಂದ್ರ ಬಲ್ಲಾಳ ಅವರನ್ನೂ ಮೂಡುಬಿದರೆಗೆ ಕರೆತಂದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡಜಿಲ್ಲೆ ತೀರ್ಥಸ್ಥಳಗಳ ದರ್ಶನಾರ್ಥವಾಘಿ ಸರ್ ಸೇತ್ ಹುಕಂ ಚಂದ್ರ ಜೀಯವರು ಬಂದಿದ್ದರಾಗಿ ಅವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತ್ರಿಲೋಕ ಚೂಡಾಮಣಿ ಚೈತ್ಯಾಲಯದ ಸಭೆ ಸೇರಿತು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಟ್ಟಾರಕ ಸ್ವಾಮಿಯವರೂ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು. ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದ ವಿರೋಧ ಭಾವವು ಪ್ರಭಾವ ಶಾಲಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಮಂಜುಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಶಮನವಾಯಿತು ಹಾಗೂ ಭಟ್ಟಾರಕ ಸ್ವಾಮಿಜಿ, ಶ್ರೀ ರಘುಚಂದ್ರ ಬಲ್ಲಾಳ್ ಅವರೇ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಮುಖರು ಸುಮುಖರೀತಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಬಳಿಕ ಪ್ರಮುಖರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವೀಕೃತಿ ಪತ್ರಕ್ಕೆ ಸಹಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು. ಇಷ್ಟಾದಬಳಿಕವೂ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯ ವಿಘ್ನಗಳ ಸರದಿ ಇದ್ದೇ ಇದ್ದಿತು. ಆದರೆ ಅದೆಲ್ಲವೂ ಶ್ರುತ ಭಕ್ತ ಬ್ರಂ. ಶ್ರೀ ಜೀವರಾಜ ಜೀ ಗೌತಮ ಚಂಡ್ ಜೀ ದೋಶೀ ಮತ್ತು ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ಶ್ರೀ ಸಮಂತಭದ್ರರವರ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಸತ್ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಂದ ಶಮನವಾಯಿತು.

ಭ. ಗೋಮಟೇಶ್ವರನ ಮಹಾಮಸ್ತಕಾಭಿಷೇಕ ಫಂಡ್ ಸಂಬಂಧಿಯಾದ ಕಮಿಟಿಯ ಸಭೆ ೧೯೧೪ನೇ ಇಸ್ವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ ನಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶವಾಯಿತು. ಈ ಸಭೆಯ ಅನಂತರ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಾಪ್ತಿಯ ಆಶಯದಿಂದ ಶ್ರೀ ಮಂಜುಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೆ, ಶ್ರೀ ರಘುಚಂದ್ರ ಬಲ್ಲಾಳ್, ಶ್ರೀ ಜಿನಾರಾಜ ಹೆಗ್ಗಡೆ, ಮೈಸೂರಿನ ಆಸ್ಥಾನ ಮಹಾವಿದ್ವಾನ್ ಶಾಂತಿರಾಜ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಇವರೆಲ್ಲರೊಡನೆ ಮಾನ್ಯ ಪಂ. ಸು.ಚಂ. ದಿವಾಕರರು ಮೂಡುಬಿದರೆಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಎರರು ಮೂರು ದಿನಗಳ

ತೀವ್ರಯತ್ನದ ಫಲವಾಗಿ ಶ್ರೀ ಧರ್ಮಪಾಲ ಶ್ರೇಷ್ಠಿಯವರು ಪ್ರಸನ್ನತೆಯಿಂದ ಶಾಸ್ತ್ರ ಭಂಡಾರವನ್ನು ತರೆದು ಮಹಾಬಂಧ ಗ್ರಂಥರಾಜನ ದರ್ಶನಲಾಭ ಕೊಟ್ಟರು.

ಪ್ರತಿಲಿಪಿಯ ಕಾರ್ಯವು ಪಂ. ಲೋಕನಾಥ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರ ತತ್ವಾವಧಾನದಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ನವಾಗುತ್ತಾ ನಡೆದು ೧೯೪೨ನೇ ಇಸವಿ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಾ. ೩೦ರಂದು ಪೂರ್ಣವಾಯಿತು. ಭಂಡಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹಿಂದೆ ನಡೆದಿದ್ದ ಪ್ರತಿಲಿಪಿ ಕಾರ್ಯವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ೪ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಸಂದಿದ್ದಿತು. ಈಗ ಈ ಕಾರ್ಯವು ಶೀಘ್ರಗತಿಯಿಂದ ಸಂಪನ್ನವಾದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರ ಶಯೋಗಿಗಳಾದ ಪಂ. ನಾಗರಾಜ ಅವರು ಹಾಗೂ ದೇವಕುಮಾರ್ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಗ್ರಂಥ ಪ್ರತಿಲಿಪಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಾಶನಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧಿ ಜನರು ಒಡ್ಡಿದ ವಿಘ್ನಗಳನ್ನು ದೂರಗೊಳಿಸಿ ಅದು ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ವಿಶೇಷತಃ ಶ್ರೀ ಮಂಜಯ್ಯ ಹಗ್ಗಡೆಯವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮಂದಿರದ ಪಂಚರೂ ಕೂಡ ಅಪಾರ ಔದಾರ್ಯದಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಯೋಗವಿತ್ತರು. ಮೂಡುಬಿದರೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಲಿಪಿ ಮಾಡಲೋಸುಗ ಅಗತ್ಯವಾದ ದ್ರವ್ಯವು ಸೇಟ್ ಗುಲಾಬ್ ಚಂದ್ ಜೀ ಹೀರಾಚಂದ್-ಸೋಲಾಪುರ- ಇವರಿಂದ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿತು. ಬ್ರಂ. ಶ್ರೀ ಜೀವರಾಜ್ ಅವರು ಈ ಶ್ರುತರಕ್ಷಣಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಕಾರದ ಸಹಯೋಗವಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಅನುವಾಧ ಸಮುಚಿತ ರೀತಿಯಿಂದ ನಡೆಯಲು ಪಂ. ಕುಂದನಲಾಲ್ ಜೀ ಪರಿವಾರ, ನ್ಯಾಯತೀರ್ಥ, ಪಂ. ಪರಮಾನಂದ ಜೀ ಸಾಹಿತ್ಯಾಚಾರ್ಯ, ನ್ಯಾಯಾಲಂಕಾರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮಹೋದಧಿ ಪಂ. ವಂಶೀಧರ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಪಂ. ಹೀರಾಲಾಲ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಮತ್ತು ಪಂ. ಫೂಲ್ ಚಂದ್ರ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರಿಂದ ದೊರೆತ ಸಲಹೆ ಸಹಕಾರಗಳಿಗಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಪಂ. ಸು. ಚಂ. ದಿವಾಕರರು ತಮ್ಮ ಕೃತಜ್ಞತೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆಯೇ ದಾನವೀರ ಸಾಹು ಶಾಂತಿಪ್ರಸಾದ್ ಜೈನ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪೀಠ, ಕಾಶೀ ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಲು ಅನುಮತಿ ಇತ್ತದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರಕಾಶನದ ನಿಮಿತ್ತ ನಡೆಸಿದ ಶ್ರಮಪೂರ್ಣ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಪಂ. ಮಹೇಂದ್ರಕುಮಾರ್ ನ್ಯಾಯಾಚಾರ್ಯ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಅವರ ಮಾತನ್ನೇ ಅನುವಾದ ಮೂಲಕ ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಗುವುದು :

“ಮಹಾಬಂಧ ಪ್ರತಿಲಿಪಿಯನ್ನು ಮೂಡುಬಿದರೆಯಿಂದ ಪಡೆದು, ಅದರ ಟೀಕೆ ರಚಿಸುವ ಪರಮ ಸೌಭಾಗ್ಯವು ನನಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದೆಂಬ ಆಶೆ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ ಜೈನಧರ್ಮದ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಮತ್ತು ಚಾರಿತ್ರ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಪ್ರಾತಃ ಸ್ಮರಣೀಯ ಪೂಜ್ಯ ಆಚಾರ್ಯ ೧೦೮ ಶ್ರೀ ಶಾಂತ ಸಾಗರ ಮಹಾಮುನಿವರ್ಯರ ಪವಿತ್ರ ಆಶೀರ್ವಾದ ಬಲದಿಂದ ಈ ಮಂಗಲಮಯ ಕಾರ್ಯವು ನನ್ನಿಂದ ಸಂಪನ್ನವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಮಾದ ಮತ್ತು ಅಜ್ಞಾನವಶವಾಗಿ ತಪ್ಪುಗಳಾಗಿರಬಹುದಾದ ಸಂಭವವಿದೆ, ವಿಶೇಷಜ್ಞ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಕ್ಷಮಿಸಿ ಸಂಶೋಧನಾರ್ಥದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವರೆಂಬ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ. ಇಂತಹ ಮಹಾನ್ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಲಿತ್ಯಗಳೇರ್ಪಡುವುದು ಅಸಂಭವವಲ್ಲ- ‘ಕೋನೇ ವಿಮುಹ್ಯತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಸಮುದ್ರೇ’ ”.

ಮಹಾಬಂಧ-(ಮಹಾಧವಲ ಸಿದ್ಧಾಂತಶಾಸ್ತ್ರ) ಪ್ರಥಮ ಭಾಗ ಪ್ರಕೃತಿಬಂಧಾಧಿ ಕಾರವು ಹೀಂದೀ ಅನುವಾದಸಹಿತ ಪಂ. ಸಮೇರು ಚಂದ್ರ ದಿವಾಕರ ಶಾಸ್ತ್ರೀ, ನ್ಯಾಯತೀರ್ಥ, ಬಿ.ಎ., ಎಲ್‌ಎಲ್‌.ಬಿ., ಸಿವನಿ ಅವರಿಂದ ಸಂಪಾದಿತವಾಗಿ ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪೀಠ, ಕಾಶೀಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಸನ್ ೧೯೪೭ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಿತವಾಯಿತು. ಈ ಮಹಾಬಂಧವು ಏಳು ಗ್ರಂಥಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಿತವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಮುಷ್ಠತೆಂಟು ಗ್ರಂಥಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಗೊಂಡಿದೆ.

ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ

ಷಟ್‌ಖಂಡಾಗಮ ಮತ್ತು ಕಸಾಯಪಾಹುಡ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು, ಅವುಗಳ ಪರಂಪರಾನುಗತ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು ಮತ್ತು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಧವಲಾ ಹಾಗೂ ಜಯಧವಲಾ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಕೃತ, ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗಳ ತ್ರಿವೇಣೀ ಸಂಗಮದಂತೆ ಪ್ರವಹಿಸಿವೆಯೆಂಬುದು ಈಗ ತಿಳಿದ ಸಂಗತಿ. ಶ್ಯಾಮಕುಂದರು ಪ್ರಾಕೃತ ಸಂಸಕ್ತ ಮತ್ತು ಕರ್ಣಾಟ ಭಾಷಾಮಿಶ್ರಿತ ‘ಪದ್ಧತಿ’ ಎಂಬ ಟೀಕೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ತುಂಬುಲಾರಾಚಾರ್ಯರು ೮೪,೦೦೦ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಮಾಣದ ‘ಚೂಡಾಮಣಿ’ ಎಂಬ ಟೀಕೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಬಾಷೆಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದ್ದರೆಂಬ ಇತಿಹಾಸ ತಿಳಿದಂತಹುದಾಗಿದೆ.

ಷಟ್‌ಖಂಡಾಗಮದ ಸಾರಸಂಗ್ರಹವಾದ ಗೊಮ್ಮಟಸಾರಕ್ಕೆ ಚಾವುಂಡರಾಯ ಮತ್ತು ಕೇಶವವರ್ಣಿಯವರುಗಳು ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳನ್ನು ರಾಚಿಸಿದ್ದು ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಶವವರ್ಣಿಯರ ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವು ಈಗಲೂ ಉಪಲಬ್ಧವಿರುವ ಸಂಗತಿ ತಿಳಿದಿರುವ ಸಂಗತಿಯೇ ಆಗಿದೆ. ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಕೃತಿಗಳ ಭಾಷೆ ಆರ್ಷ ಪ್ರಾಕೃತವಾಗಿದ್ದು, ಅವುಗಳ ಧವಲಾ ಮತ್ತು ಜಯಧವಲಾ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು ಪ್ರಾಕೃತ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಿಶ್ರಗಳಾಗಿದ್ದರೂ, ಇವುಗಳ ರಚನಕಾರರು ಕನ್ನಡನಾಡಿನವರು ಮತ್ತು ನಮಗೆ ಉಳಿದು ಬಂದ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯದ ತಾಡಪತ್ರದ ಗ್ರಂಥಗಳು ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿಯವು, ಹಾಗೂ ಇವುಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಉಪಲಬ್ಧಿ ಬೇರೆಲ್ಲಿಯೂ ಆಗಿರದೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ (ಮೂಡುಬಿದರೆಯಲ್ಲಿ) ಮಾತ್ರ ಆಗಿದೆ ಎಂಬ ಸಂಗತಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಭವ್ಯ ಜನತೆಗೆ ಸಂದಿರುವ ಮಹಾನ್ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಮಹತ್ವದ ಸಂಗತಿ. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ನಂಟು ಅಸದೃಶವದು. ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಹಿಂದೀ ಅನುವಾದದೊಡನೆ ಅಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ಬಂದು ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿ, ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಪಂಡಿತರಿಂದ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ. ಆ. ನೇ. ಉಪಾಧ್ಯಯರ ಹೆಸರು ಈ ಪಂಡಿತವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆಯೆಂಬುದು ತುಸು ಸಮಾಧಾನದ ಸಂಗತಿ. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಸ್ವತ್ತಿನಂತೆ ಉಳಿದು ಬಂದ ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದದೊಡನೆ ಅಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿದೆಯೆ? ಇಲ್ಲವೆ? ಎಂಬುದು ಸಹಜ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ 'ಆಗಿದೆ' ಎನ್ನುವುದು ಅಲ್ಪಮಾತ್ರದ ಸತ್ಯ, 'ಆಗಿಲ್ಲ' ಎನ್ನುವುದು ಅಧಿಕತರ ಸತ್ಯ ; ಪೂಜ್ಯ ದಿ. ವಿದ್ವಾನ್ ಎ. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿಯವರು, ಧವಲಾಸಹಿತವಾದ ಷಟ್‌ ಖಂಡಾಗಮ-ಜೀವಟ್ಕಾಣದ ಪ್ರಥಮ ಭಾಗದ ಮತ್ತು ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗದ ಎರಡು ಬೃಹದ್ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ತಿಳಿಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ಅನುವಾದಮಾಡಿ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸಿದ್ದರೆ. ಸಂಶೋಧನ ನಿರತ ವಿದಾಂಸರಿಗೆ ಈ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿರುವ ಪೀಠಿಕೆಗಳಿವೆ. ಇವರು ಮೊದಲಿಗೆ ಶ್ರಣಬೆಳಗುಳದ ಜೈನ ವೇದ ಪಾಠಶಾಲೆಯ ಮಹಾ ಮಹೋಪಾಧ್ಯಾಯರಾಗಿ, ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರಾಗಿದ್ದು ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅಭ್ಯುನ್ನತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದರು. ಈ ಕೃತಿ ರಚನಕಾರನಾದ ನನ್ನಂತಹ ಅನೇಕರಿಗೆ ಜೈನಧರ್ಮದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶ ಮತ್ತು ಪ್ರೇರಣೆಯಿತ್ತು ಪೂಜ್ಯ

ಗುರುಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮಹಾಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಜೈನ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರೊಫೆಸರರಾಗಿದ್ದು ಅಪಾರ ಖ್ಯಾತಿಗಳಿಸಿದರು. ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಜರ ಆಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 'ಆಸ್ಥಾನ ಮಹಾವಿದ್ವಾನ್' ಎಂಬ ಸನ್ಮಾನ ಪಡೆದರು. ರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ಇವರು 'ಸಿದ್ಧಾಂತಾಚಾರ್ಯ' ಎಂಬ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದರು ಇವರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದ ಸಹಿತ ಷಟ್‌ಖಂಡಾಗಮ-ಧವಲಸಿದ್ಧಾಂತದ ಮೊದಲ ಗ್ರಂಥ ಭಾಗದ ಪ್ರಕಾಶನಕ್ಕೆ ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರತ್ನವರ್ಮ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಮತ್ತು ಇವರ ಸತೀಮಣಿ ಶ್ರೀಮತಿ ರತ್ನಮ್ಮ ಹೆಗ್ಗಡತಿಯರು ಮಹಾಪೋಷಕರಾಗಿದ್ದು ಇವರನ್ನು ಅಪಾರ ಗೌರವಾದರಪೂರ್ವಕ ಸತ್ಕರಿಸಿದರು. ಶ್ರೀಮತಿ ರತ್ನಮ್ಮ ಹೆಗ್ಗಡತಿಯವರು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರತ್ನವರ್ಮ ಹೆಗ್ಗಡತಿಯವರ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮನಿಗೆ ಚೇತನವಿದ್ದಂತೆ ಧರ್ಮಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಚೇತನವಾಗಿದ್ದರು. ಮುಂದೆ ಧರ್ಮಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಭಗವಾನ್ ಬಾಹುಬಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ಮೂರ್ತಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಯಾದ ಅನಂತರ ಇವರು, ಚಾಮುಂಡರಾಯನ ತಾಯಿಯ ಹೆಸರಿನಿಂದ 'ಅಭಿನವಕಾಳಲಾದೇವಿ' ಎಂಬ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದರು. ಮುಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರಿಂದಾದ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಎರೆಡನೆ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಾಶನಕ್ಕೆ ಮಹಾಪೋಷಕರಾಗಿ ನೆರೆವಿತ್ತ ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರ ಮತ್ತು ಅವರ ಸತೀಮಣಿ ಹೇಮಾವತಿ ಅಮ್ಮನವರು ಮಹಾಪೋಷಕರಾಗಿ ಇವರನ್ನು ಗುರುಭಾವದಿಂದ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಸಂಗ ಒಂದು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯಪೂರ್ಣವಾದುದಾಗಿದೆ. ಚಾಮುಂಡರಾಯನಿಂದ ಶ್ರವಣಬೆಳಗುಳದಲ್ಲಿ ಭಗವಾನ್ ಬಾಹುಬಲಿ ಸ್ವಾಮಿಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ಭುವನ ಮನೋಹರ ಗೊಮ್ಮಟೇಶ ಮಹಾಮೂರ್ತಿಯ ನಿರ್ಮಿತಿಯಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ನೇಮಿಚಂದ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರು ಷಟ್‌ ಖಂಡಾಗಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಗೊಮ್ಮಟಸಾರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಅವನಿಗೆ ಉದಪೇಶ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಮಹಾಮೂರ್ತಿಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಯ ಮಹೋತ್ಸವದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಚಾಮುಂಡರಾಯನು ತನಗೆ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಉಪದೇಶವಿತ್ತ ಗುರು ಶ್ರೀಮನ್ನೇಮಿಚಂದ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತಚಕ್ರವರ್ತಿಯವರ ಪಾದಾರ್ಚನೆ ಮಾಡಿರುವನೆಂಬ ಇತಿಹಾಸವು 'ಚಾಮುಂಡರಾಯಾರ್ಚಿತಪಾದಪದ್ಮ' ಎಂಬ ಉಕ್ತಿಯಿಂದ

ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಸದೃಶತರವಾದ ಘಟನೆ ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ಭಗವಾನ್ ಬಾಹುಬಲಿ ಸ್ವಾಮಿಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಯ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿದೆ. ಈ ಮಹಾಮೂರ್ತಿಯ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಾಕಾರರಾಗಿ ಅಭಿನವ ಚಾಮುಂಡರಾಯ ಎಂಬ ಖ್ಯಾತನಾಮ ಭಾಜನರಾದ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು, ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ಬಯ್ಯಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಅನುವಾದದೊಡನೆ ಷಟ್‌ಖಂಡಾಗಮ-ಧವಲ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಎರಡನೆ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಾಶನವಾಗುವಲ್ಲಿ ಮಹಾಪೋಷಕರಾಗಿರುವರೆಂಬುದಲ್ಲದೆ, ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಪಾರ ಆದರ ಗೌರವಭಾವದಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಿ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡಿದುದು ಚಾಮುಂಡರಾಯನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪ್ರಸಂಗದ ಪುನಾರಾವರ್ತನವೆನಿಸಿಕೊಂಡ ವಿಶೇಷ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ, ಮಹಾಬಂಧ (ಮಹಾಧವಲ) ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಪ್ರಕಾಶ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವು ಸಫಲವಾಗದಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಾಗಿದ್ದ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ, ಆ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಬಗೆಹರಿಸಿ ಆ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಬೆಳಕು ಕಾಣುವಂತೆ ಮಾಡಿದ, 'ನಡೆದಾಡುವ ಮಂಜುನಾಥ' ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಪಡೆದಿದ್ದ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಮಂಜಯ್ಯ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರ ಕಾರ್ಯಾತಿಶಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ನೆನಪಿಗೆ ತಂದುಕೊಂಡು, ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪ್ರಕಾಶನದಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಿ ಮಹೋದಯತ್ರಯರಿಂದಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಭ. ಮಹಾವೀರನ ಪಾರಾಮಾರ್ಥಿಕ ಉಪದೇಶ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಂಶವನ್ನು ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಬರವಣಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ಸಂರಕ್ಷಣೆಮಾಡುವ ಯೋಜನೆ, ಹಾಗೂ ಆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಆದ್ಯ ರಚನೆ ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿ (ಬನವಾಸಿಯಲ್ಲಿ) ಕನ್ನಡಿಗರಾದ ಪುಷ್ಪದಂತ ಸ್ವಾಮಿಯವರಿಂದಾಯಿತು. ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿ ರಚನೆ ಹೊಂದಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಪದಂತ ಸ್ವಾಮಿಯವ ಈ ರಚನೆ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದೂ ಪ್ರಚೀನತಮವಾದುದೂ ಆಗಿದೆ. ಇವರ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ರಚನೆಗಳೆಲ್ಲವೂ ಅನೂಚಾನವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರಿಂದಲೇ ಆಗಿವೆ. ಸಮಾರು ಎರಡು ಸಹಸ್ರ ವರ್ಷಕಾಲ

ಈ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಆರಾಧನೆ, ಪೋಷಣೆ ಮತ್ತು ರಕ್ಷಣೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರಿಂದಲೇ ಆಗಿದೆ. ಇದು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ, ಕನ್ನಡಿಗರ ಉಜ್ವಲ ಚರಿತ್ರೆಯಾಗಿದೆ.

ಸತ್ವೇಷು ಮೈತ್ರೀಂ ಗುಣೇಷು ಪ್ರಮೋದಂ ಕ್ಲಿಷ್ಟೇಷು ಜೀವೇಷು ಕೃಪಾಪರತ್ನಂ
ಮಾಧ್ಯಸ್ಥಭಾವಂ ವಿಪರೀತವೃತ್ತೌ ಸದಾ ಮಮಾತ್ಮಾ ವಿದಧಾತು ದೇವ

ಅಹಿಂಸೆಯೇ ಆತ್ಮ ಹಿತಸಾಧಕ.